

Cauza penală privind pe asasinii dizidentului Gheorghe Ursu

În cursul anilor 2006-2009, la solicitarea conducerii Institutului pentru Investigarea Crimelor Comunismului în România (IICCR, președinte Marius Oprea, director general Stejărel Olaru, secretar general Lucia Hossu Longin), am colaborat cu acest Institut la elaborarea unor proiecte legislative și pentru redactarea de sesizări penale specifice.

Demersul IICCR de față a vizat tragerea la răspundere a celor vinovați (în primul rând a ofițerului de Securitate Marin Pârvulescu) de moartea lui Gheorghe Ursu – inginer constructor, scriitor și disident anticomunist.

Cazul Gheorghe Ursu, în special prin tenacitatea excepțională a fiului lui Gheorghe Ursu, Andrei Ursu, a arătat în modul cel mai clar cum Statul român „post-comunist”, Justiția română în primul rând, înțelege să-i protejeze pe adevărații vinovați de crime comunismului – în cazul de față pe ofițerul de Securitate Pârvulescu.

O explicație a acestei situații constă în lipsa de reformă din Justiție. Astfel a fost posibil, pentru a da un singur exemplu, ca în cauza luptătorului anticomunist Vasile Paraschiv președintele completului de fond de la Înalta Curte de Casație și Justiție să fie un cunoscut colaborator al poliției politice comuniste – pentru detalii se poate vedea pe pagina de Publicistică 2008 articolul în trei părți „Crimele comunismului: in Justiție și cinism”.

Soluționarea cauzei de față a fost tergiversată în special în timpul mandatului de șase ani (2006-2012) al Laurei Codruța Kövesi la conducerea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (Kövesi a fost numită în această poziție de ministrul Justiției Monica Macovei, fost procuror în timpul regimului comunist, și de președintele României Traian Băsescu).

Demersurile întreprinse de către IICCR, în special în perioada 2006-2008, pentru tragerea la răspundere a celor vinovați de crime în perioada regimului comunist în perioada menționată n-au mai fost continuate corespunzător în mandatul echipei Vladimir Tismăneanu – Ioan Stanomir – Mihail Neamțu, încât faptele sesizate au rămas necercetate și nepedepsite. Sub acest din urmă aspect, se poate vedea corespondența pe care am avut-o în luna martie 2012 cu directorul executiv al Institutului Ioan Stanomir – articolul „Situațiunea (LXIX)”, publicat pe pagina Publicistică 2012 a acestui site.

Se impune subliniat că în raport cu toate cele arătate nu a existat niciodată vreo atitudine din partea societății civile sau a intelectualilor democrați.

Parchetului Militar nu soluționase această cauză nici până în luna aprilie 2015.

Mai jos se află Sesizarea pe care am redactat-o în această cauză.

În legătură inclusiv cu cauza de față, tot în această secțiune a website-ului (Documente/ Analize, studii, rapoarte), poate fi văzută și analiza „<Decomunizarea> României – fantasma unui sfert de veac”, pe care am realizat-o în prima parte a anului 2015.

Către,

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

Secția Parchetelor Militare

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România (IICCR), cu sediul în București, Str. Matei Voievod nr. 18, sector 2, în baza prerogativelor prevăzute de H.G. nr. 1724/2005 cu modificările și completările ulterioare, în domeniul investigării și sesizării organelor în drept cu privire la crimele, abuzurile și încălcările drepturilor omului săvârșite în timpul regimului comunist în România, precum și în conformitate cu prevederile art. 221 și urm. din Codul de procedură penală, prin reprezentanți legali, formulăm prezenta

SESIZARE

cu privire la faptele săvârșite de către **Pîrvulescu Marin**, fost ofițer de cercetare penală în Direcția de Cercetări Penale a Departamentului Securității Statului (avînd, în anul 1985, gradul de maior), fapte în legătură cu care există probe și indicii că au constat în **persecuții pe motive politice, cercetare abuzivă, represiune nedreaptă și supunerea la rele tratamente a lui Ursu Gheorghe-Emil**, născut la 1 iulie 1926 în Soroca-URSS, fiul lui Vasile și Margareta, inginer proiectant la Institutul de Cercetare și Proiectare pentru Sistematizare, Locuințe și Gospodărie Comunală din București, decedat la data de 17 noiembrie 1985, în Spitalul Penitenciar Jilava, unde a fost internat din arestul Direcției de Cercetări Penale a Inspectoratului General al Miliției.

În susținerea prezentei Sesizări, este anexat materialul probator, constând în principal în declarații ale unor martori care au cunoștință despre tratamentul la care Ursu Gheorghe-Emil a fost supus de către fostul ofițer Pîrvulescu Marin, precum și acte din arhiva Direcției de Cercetări Penale a Departamentului Securității Statului din care rezultă că fostul ofițer Pîrvulescu Marin a avut calitatea de „organ de cercetare penală” în dosarul pe care autoritățile statului comunist i l-au întocmit lui Ursu Gheorghe-Emil pentru atitudinile și opiniile sale critice la adresa regimului comunist.

În fapt:

Din materialul probator existent rezultă următoarele:

Din cauza atitudinilor și convingerilor sale critice față de regimul comunist, inginerul Ursu Gheorghe-Emil a fost urmărit sistematic, perioade lungi de timp de organele Securității statului, cazul său fiind cunoscut și aflîndu-se în atenția chiar și a celor mai înalți responsabili ai regimului comunist. Împotriva sa au fost luate de asemenea măsuri represive dintre cele mai drastice – arestări, percheziții și confiscări de bunuri (publicații, manuscrise etc), cercetări abuzive, supunerea la rele tratamente etc. Toate acestea sunt probate inclusiv de documentele oficiale întocmite de instituțiile de represiune politică ale statului comunist, la care membrii familiei inginerului Ursu au avut acces după decembrie 1989.

Astfel, cu titlu de exemplu, Raportul nr D/0290247/3 mai 1985 al Departamentului Securității Statului, (DSS) privind pe Ursu Gheorghe-Emil (**Anexa 1**) consemnează faptul că „În luna decembrie 1984, în urma măsurilor informativ- operativ luate, Direcția a II-a a intrat în posesia unui înscris (registru), redactat de Ursu Gheorghe-Emil, ce conține afirmații dușmănoase și denigratoare în legătură cu lucrările Congresului al XIII-lea al Partidului Comunist, pe care îl păstra în institut,

într-un loc accesibil și altor persoane.” Același document al DSS mai reține de asemenea și că:

- timp de mai mulți ani, Ursu Gheorghe-Emil a ținut, în vederea publicării, un jurnal în care, pe parcursul timpului, a făcut numeroase consemnări ce „denigrau realitățile din țara noastră, politica internă și externă a statului român, inserînd și comentarii dușmănoase din emisiunile postului de radio autointitulat Europa liberă. Însemnările mai conțin și calomnii și defăimări la adresa conducerii de partid și de stat”;

- din anul 1974 Ursu Gheorghe-Emil „a întreținut legături cu elemente din emigrația reacționară română de la Paris, comentatori ai postului de radio autointitulat Europa liberă”, de la care a primit și introdus în țară revistele „Limite” și „Ethos”, ce conțineau „articole îndreptate împotriva țării noastre”;

- în anii 1978 și 1981, cu ocazia unor călătorii turistice în străinătate „a furnizat postului de radio autointitulat Europa liberă două materiale în care a comentat de pe poziție dușmănoasă măsurile luate de partid în domeniul construcțiilor civile cât și lucrările Conferinței Naționale a Scriitorilor din România, ce au făcut obiectul mai multor emisiuni”;

- în anul 1980 a compus o poezie cu conținut ofensator la adresa autorităților, cu scopul de a fi transmisă postului de radio Europa liberă;

- în atelierul său de proiectare, inginerul Ursu, „împreună cu alte persoane, a colportat știrile postului de radio autointitulat Europa liberă, instigând la audierea acestora ca sursă de informare asupra realităților din țara noastră”.

Raportul menționat al DSS mai consemnează și faptul că inginerul s-ar fi făcut vinovat și de „deținerea de mijloace de plată străine și de efectuarea de operațiuni interzise cu acestea”. Însă întregul material probator, inclusiv documentele DSS, evidențiază faptul că această din urmă împrejurare era în realitate marginală în raport cu acuzațiile foarte grave pe care autoritățile statului i le aduceau inginerului Ursu pentru atitudinea sa de opoziție față de regimul comunist. „Încălcarea regimului mijloacelor de plată străine” a reprezentat de fapt un pretext în reprimarea inginerului Ursu pentru opoziția sa față de regimul comunist totalitar. Chiar dacă din punct de vedere formal din unele acte ale instituțiilor statului comunist totalitar rezultă că inginerul Ursu ar fi fost reprimat în principal pentru „încălcarea regimului mijloacelor de plată străine”, în realitate, din întregul material probator aflat la dosar, rezultă că adevăratul motiv al acestei represii l-a constituit atitudinea de contestare și de opoziție a acestuia față de regimul comunist.

Raportul din 3 mai 1985 al DSS a fost întocmit și semnat, ca ofițer de cercetare penală, de maiorul Pîrvulescu Marin.

Implicarea maiorului Pîrvulescu Marin în anchetarea inginerului Ursu rezultă de asemenea și din Referatul întocmit și semnat de către acesta la data de 14 august 1985 (**Anexa 2**). Relevantă sub acest aspect este, cu titlul de exemplu, mențiunea de la filele 2 și 3 ale Referatului: „Cu prilejul cercetării, Ursu Gheorghe-Emil a recunoscut faptele sus-menționate” (documentul se referă, în sinteză, practic la aceleași atitudini și acte de contestare a regimului comunist menționate în Raportul DSS din 3 mai 1985).

Din actele aflate la dosar, în principal din declarațiile unor martori audiați în vederea soluționării dosarului nr 639/2001 al Tribunalului Militar Teritorial, dosarului nr 90/P/1990 al Direcției Procuraturilor Militare etc – rezultă că pe timpul cât s-a aflat în

arestul Direcției de Cercetări Penale a Inspectoratului General al Miliției, inginerul Ursu a fost bătut în mod repetat de ofițerul de cercetări penale al DSS, maiorul Pîrvulescu Marin. Din aceleași documente rezultă de asemenea indubitabil că actele de tortură la care a fost supus inginerul Ursu au vizat exclusiv atitudinea acestuia de contestare a regimului comunist din România. Relevante sunt sub acest aspect declarațiile unor persoane, cuprinse în **Anexa 3**, astfel:

- declaratia martorului Casapu Mitrus Laurentiu: “Cam cu 2 zile inainte de moarte, cam pe 15 noiembrie, Ursu a fost scos la ancheta dimineata, si a fost adus in celula seara, cu patura, intrucit nu mai putea sa mearga. La revenire, acuza mari dureri abdominale, nu mai putea vorbi, avea varsaturi. In tot timpul care a urmat a urlat de durere, dar nu i s-au acordat ingrijiri medicale. A rezultat ca fusese batut in cadrul anchetei, de catre anchetatorul sau, un maior cu numele Parvulescu sau Florescu.”

- declaratia martorului Caracostea Stere: “In jurul orei 11 noaptea, a fost dus la ancheta si dupa putina vreme a fost readus cu vizibile urme de violenta pe parte dreapta a obrazului si zona nasului, unde se observau urme de sînge; spunea ca nu se stutuse de vorba cu el si efectiv a fost batut. Povestea ca a fost batut de un capitan sau maior de securitate. Spunea ca acel ofiter il mai cercetase cu ceva timp in urma, il lasase si acum il reancheta. Aceste urme de lovituri apareau dupa fiecare interogator. In urma loviturilor primite in zona abdominala suferea de incontinenta. Dupa bataile care i-au fost administrate de anchetatori, starea sanatatii inginerului Ursu devenise subreda. In ultima perioada inginerul Ursu se afla intr-o stare critica. Mi-a spus ca era batut de anchetator, ofiter de Securitate, intrucit acesta dorea sa divulge si numele altor colegi. Ingerul Ursu era plin de rani si avea palmele umflate. Mi-a povestit in celula ca anterior cind era in stare de libertate a fost anchetat de acelasi ofiter de Securitate.”

- declaratia martorului Radu Gheorghe: “Ursu mi-a spus ca a fost batut si sus la ancheta si precizez ca era anchetat mai mult de cei de la Securitate. De cate ori venea din camera de ancheta ing. Ursu venea batut.”

- declaratia martorului Clita Marian: „Ursu era anchetat de Securitate in legatura cu un jurnal in care consemnase opinii personale impotriva conducerii de stat si partid. Cind venea de la ancheta era abatut spunind ca s-au folosit metode violente... Cu cateva zile inaintea datei de 17.11.85 [data mortii],venind de la o ancheta a inceput sa se plinga ca ii este rau de la stomac. La 2-3 zile era scos si dus la ancheta. Sint scos de Tudor Stanica si de colonelul Creanga care imi spun: <<Ce-ai facut ba ?>>... Le-am raspuns: <<Duceti-l la spital ca moare>>. Mi s-a raspuns: << Lasa ba ca nu avem benzina, masina, si pina la urma cam astea sunt si indicatiile>>. Ostentativ Ursu nu a fost dus la spital tocmai pentru ca se daduse o dispozitie, din sfera Securitatii, sa se duca pe topogan fiindca cuiva nu i-au convenit acele materiale scrise in nu stiu cite caiete in care omul isi prezenta nemul Dumirea lui vis-à-vis de regimul Ceausescu. Am fost sfatuit atit eu cit si Radu Gheorghe sa executam regim tensionat, in urma caruia acesta trebuia sa spuna tot ce stia si facuse cu privire la acele note scrise in caietele sale in care si-a adus dezacordul fata de regimul ceausist. Acesta a fost maltratata, schingiuit, si distrus definitiv moral si in parte fizic de catre mine si Radu Gheorghe. Ancheta [era] desfasurata in birourile Securitatii, de unde acesta revenea in camera batut.”

- declaratia lui Palamariu Florinel, subofiter de paza la arest (Declaratie din 17 octombrie 2000, (in cadrul UP): “Arestul de pe Catanga avea tehnica de asculare in camere printr-o aparatura de asculare ce se afla in cladirea vecina a directiei cercetari penale a securitatii ... ing. Ursu era cercetat si de ofiteri de securitate de la directia a 6-a.... Imi amintesc ca l-am vazut pe ing. Ursu adus de la ancheta de subofiterul meu si am constatat ca Ursu nu-si tinea bine echilibrul, era abatut, rosu la fata, obosit... Era in tura mea, in zilele premergatoare ducerii lui Ursu la spitalul Jilava... Imi amintesc ca intr-una din zile Ursu a fost dus la cabinetul medical, la dr. Damian, si l- am vazut pe Ursu la iesire, ca se tinea cu mana de partea dreapta a abdomenului care il durea si se vedea pe fata lui ca suferea de durere. ”

- declaratia lui Pascale Gheorghe din 25 mai 2000, in cadrul urmaririi penale: "In legatura cu discutia avuta cu Ursu Gh. la WC-ul arestului, mi-a spus ca <<Nenorocitiile asta ma omoara! - Cine domnule? - Cei de sus - Securitatea - si astia de jos. Era vorba de executarea unui ordin dat de Securitate care cei din celula trebuiau sa-l execute. In timp ce ma aflam la WC, ing. Ursu mi-a spus <<Uite ce mi-au facut>> aratandu-mi culoarea urinei care era cu sange. Totodata mi-a aratat tot corpul care era umflat (abdomenul) si prezenta urme de lovituri. In fiecare celula erau oameni pusi de Securitate ca sa execute ordinele date de ei, respectiv schingiuri si chiar omoriti, cum a fost cazul Ursu. In cazul lui Ursu persoanele care executau ordinele Securitatii se numeau Clita si Gicuta care aveau ordin sa-l termine, fapt ce s-a si intimplat, dupa convorbirea avuta cu Ursu la WC. Clita si Gicuta actionau numai la ordinele Securitatii si nicidecum din propria lor initiativa, fapt relatat de chiar ing. Ursu... De fiecare data cind era batut, nu numai eu puteam sa aud urletele lui, ci toti arestatii. Intr-una din situatii, unui gardian pe nume <<Soacra>> i-am zis: <<domn' adjutant, ce-i fac domne lui Ursu, il omoara astia>>. La care acesta mi-a raspuns: <<ce vrei ba, tu nu stii ca asta e ordinul de sus?>>. Persoanele care pot confirma schingiuirile la care a fost supus Ursu: plt. adj. zis Soacra [Munteanu], plt. zis Pis-Pis [Cuzic] care era sef de tura, gardian zis JVS, gardian Burcea, gardian Cuzic, col. Creanga seful arestului, doctorul zis Menghele, care desi cunostea situatia grava a sanatatii lui Ursu nu-i acorda nici un fel de asistenta medicala din acelasi motiv (ordin), gardian Cociuba, locotenent Rosu, col. Alecu, col. Tudor Stanica. In aceeasi imprejurare (la WC), Ursu mi-a spus <<Daca iesi de aici le spui copiilor mei Andrei si Olga ca nenorocitiile asta ma omoara>>. Precizez ca era foarte lucid si constient la momentul cind mi-a relatat aceste fapte... Din discutiile avute cu ceilalti arestati era chiar un fapt notoriu ca este impotriva lui Ceausescu ing. Ursu, era clar impotriva sistemului... In timp ce Ursu era schingiuit, era intrebata de scrisori trimise afara din tara si ce bani ai primit pentru ele, scrisori care erau impotriva regimului de atunci... Urletele lui Ursu se puteau auzi nu numai in celule sau birourile de ancheta ci chiar si in strada."

- declaratia lui Martin Cristian, din 25 mai 2000, pe timpul urmaririi penale: "Astfel am auzit ca se discuta despre un manuscris cu continut anti-ceausist si pentru care detinutul care il avea era batut."

- declaratia martorului Cimpoeru Vasile: "Ursu Gheorghe era anchetat de un ofiter de Securitate. Mi-a spus ca era anchetat de Securitate pentru ca i-au gasit un jurnal... Mi-a spus ca-l ancheteaza un ofiter de la Securitate din cladirea vecina..."

- declaratia martorului Constandache Ioan: "...Bolnavul mi-a relatat ca in detentie a fost batut cu virful pantofilor, cu spitul, dupa cum s-a exprimat el, in abdomen. ...bolnavul avea in zona abdominala, zona fesei iliace drepte si flancuri echimoze de culoare galbene-verzui. ...in discutia pe care am avut-o cu Ursu Gheorghe, acesta mi-a spus ca in timpul anchetei acesta a fost maltratata de anchetatori."

- declaratia martorului Ivan Stefan: "[Ursu Gheorghe] a povestit ... ca de fapt, motivul arestarii lui este politic; a spus ca deoarece nu era in interesul regimului sa figureze cu detinuti politici, l-au arestat pentru detinere de valuta. ... a fost scos de 2-3 ori... atunci cind revenea in camera era separat si spunea ca a fost anchetat cercetat de Securitate. Am inteles ca pe cei care il anchetau ii interesa problema jurnalului sau si relatiile cu prietenii. ...la un moment dat, cind a venit de la ancheta, Ursu Gheorghe a spus a fost tras de par si injurat... Oricum, cel care il anchetase fusese de la Securitate (asa a spus el)."

- declaratia martorului Manda Gheorghe: "Ursu Gheorghe ne-a povestit ca a fost cercetat de Securitate si ca la Militie a fost adus pentru <<un dolar>>. Mai spunea ca avea un jurnal in care scria de familia Ceausescu si ca era corespondent la Europa Libera. A doua oara cind a fost scos la ancheta, la revenirea in camera Ursu Gheorghe se tinea cu miinile de burta".

- declaratia martorului Radu Vasile: "... el ne-a spus ca ar fi retinut intrucit i s-a gasit un jurnal in care a facut aprecieri injurioase la adresa familiei Ceausescu."

- declaratia martorului Ionetec Gheorghe: "Consider ca securistii au cautat sa ma omoare pentru ca eu sa nu spun ce stiu despre moartea ing. Ursu."

- declaratia martorului Scarlet Gheorghe – seful Directiei de Cercetari Penale a Militiei: “In 1990... m-am documentat... din discutii [cu Popescu Florea si alti ofiteri] am inteles ca in timp ce era in arest la noi, [Ursu] a fost scos de lucratori de la Securitate si anchetat...”

- declaratia martorului Munteanu Ion – subofiter paza arest: “Ursu a fost scos la ancheta in saptamina cind a plecat la spital. Din ce se discuta intre subofiteri, rezulta ca era anchetat de Securitate.”

- declaratia martorului Popa Dan: “... am aflat ca Ursu Gheorghe Emil ar fi fost anchetat de Securitate si ca nu ar fi reusit sa afle de la el ce-l interesau si in celula cu acesta au fost introdusi Clita si cu celalalt... ..Radu Gheorghe si Clita ar fi fost introdusi in celula cu Ursu si celula ar fi fost sub consemn. Ursu Gheorghe a fost dus la ancheta si cind a revenit era rosu la fata si se tinea cu miinile de burta... Pentru noi... era clar ca era in acea stare datorita anchetei la care fusese supus. ...unul din Udrea sau Munteanu au afirmat ca... Ursu Gheorghe Emil a fost adus de la ancheta cu patura.”

- declaratia martorului Udrea Marian: “Ursu nu a recunoscut la ancheta ceea ce ii interesa si pentru acel motiv a fost introdus in camera cu cei doi arestati care erau informatori de camera – unul este Clita, celalalt Radu Gheorghe. De la sefii de tura, de la marea majoritate am aflat ca nu este bine sa ne bagam in camera in care se aflau cei trei. Nu aveam dreptul sa intervenim in camera respectiva.”

- declaratia avocatului Pora (inregistrare video, martie 1990, Toronto): „Ultima intalnire pe care am avut-o cu el, si cand urma sa-i prezinte materialul, anchetatorul, unul Parvulescu... a intrebat <Ce te-a determinat sa-l alegi pe domnul Pora ca avocat... pentru ca noi iti dadeam unul din oficiu sa te apere tot atit de bine, sau mai bine decit domnul Pora>. Vroiau neaparat sa-l bage la agitatie impotriva statului. E adevarat ca l-au chinuit.”

- declaratie lui Harsu Ilie (personal medical, Jilava), 14 octombrie 2000: “Eu am discutat atunci cu Gh. Ursu si acesta mi-a marturisit ca a fost batut in timpul anchetei ca sa spuna ce vroia anchetatorul. Am inteles de la plantoanele care l-au adus pe Ursu cu targa ca acesta era detinut politic... Mie Ursu mi-a spus ca a fost a fost batut de anchetatori pe criterii politice... Dupa operatie... eu l-am intrebat pe Ursu de ce nu a venit la timp el spunind ca de citeva zile il durea abdomenul si cu toate ca se plangea si batea in usa de la camera de arest ca sa fie scos la medic, nu a fost bagat in seama... cele declarate de Ursu: ca acesta a fost batut si tinut cu infectie interna pina la septicemie.”

- declaratia martorului Ionita Stefan (fost subofiter de paza), din data de 9 august 2002, pe timpul urmaririi penale: "In acest arest se aflau si cei cercetati de Securitate, asa cum a fost si detinutul Ursu Gheorghe... Personal am auzit chiar de la detinutul Clita Marian ca il batea in camera pe Ursu Gheorghe pentru a-i spune ce legaturi avea cu unele persoane din afara. Ofiterii de securitate care aveau detinuti in arestul nostru veneau la usa arestului si prezentau o nota de scoatere din arest semnata de comandantul lor si de ofiterul anchetator in baza caruia luau detinutul si plecau cu el fara ca noi sa stim ce se petrecea mai departe. Clita Marian se lauda fata de noi inainte de eveniment ca daca scoate ceva de la Ursu va fi pus in libertate si acest lucru l-a spus si la alti subofiteri.”

- declaratia din 4 septembrie 2000 a martorului Godeanu Gheorghe: “Prima data nu ne-am dat seama de unde vin aceste batai, pentru ca rasuna tot holul Catanga... Ne-am dat seama ca vin de la camera 30... Plut. Munteanu se oprea la vizeta ing. Ursu si il intreba cum este cu scrisorile si cu caietul scris de el impotriva doamnei Elena Ceausescu si lui N. Ceausescu cum a avut acest curaj si prin cine a trimis scrisori la Europa Libera. Dupa ce inchidea vizeta, iar incepeau urletele si bataia... Clita si Gicuta aveau un program foarte bine stabilit de a extrage informatii de la ing. Ursu, pentru ca la un moment dat ziceau <<sus declarati ceva si noua ne spui altceva>>.”

- declaratia inculpatului Creanga Mihail (sef arest DCP): “Gheorghe Ursu nu era arestatul nostru respectiv nu era anchetat de cadre ale Militiei ci de cadre ale Securitatii...”

Din declaratiile citate mai sus rezulta – atat explicit cat si implicit – ca maiorul de Securitate Parvulescu Marin a fost cel care l-a anchetat pe inginerul Ursu. Acesta o fost singurul anchetator al inginerului Ursu. Din actele de la dosar rezulta ca Parvulescu a fost cel care l-a anchetat atat in stare de libertate cat si pe timpul detentiei. Exista documente, semnate de Parvulescu Marin in timpul detentiei lui Ursu Gheorghe-Emil, din care rezulta ca Parvulescu. a continuat sa-l ancheteze pe Ursu si cind acesta era in inchisoare (a se vedea Delegatia olografa din 24 octombrie 1985 a inginerului Ursu, contrasemnata de „organul de cercetare penala” maiorul Parvulescu Marin - **Anexa 4**). Acelasi ofiter a fost de altfel si cel care, la data de 26 octombrie 1985, l-a chemat pe fiul victimei, Ursu Andrei-Horia, astfel cum acesta poate confirma, pentru a-i restitui unele dintre inscrisurile confiscate de la tatal sau.

Din actele aflate la **Anexa 3** rezulta de asemenea ca data aplicarii loviturilor care au cauzat decesul victimei coincide cu vechimea echimozelor constatate de mai multi medici (Marinescu, Hristenco, Constandache) la spitalul Jilava, si consemnate in foaia de observatie clinica. De asemenea, aceeaasi data (15 noiembrie) rezulta si din declaratiile acelorasi doctori, ca Gheorghe Ursu “de vineri [15 noiembrie] se plingea de dureri abdominale dar nu a fost luat in seama”.

Faptul ca represiunea si, in final, suprimarea inginerului Ursu a avut motive politice este probat inclusiv de actele provenind de la autoritatile represive comuniste. Astfel, in Nota din 15.08.85 (**Anexa 5**) este consemnat: “Cazul este cunoscut si analizat la nivelul conducerii Securitatii Statului si MI” si “Prezentat tov. procuror general la 28.08.85”, semnat N. Iscurescu (fost procuror general adjunct). Aceasta data este ulterioara datei la care Securitatea a pretins ca a incetat anchetarea lui Ursu, si cu trei saptamini inaintea arestarii si inceperii torturii in arest. In cuprinsul aceluiasi act sunt facute referiri detaliate si incriminatorii cu privire la numeroase gesturi si atitudini anticomuniste ale victimei. Mentii identice sunt facute de asemenea si in Raportul DSS nr. D/0290247/30.01.1985 (**Anexa 6**), prin care generalul de Securitate Macri Emil si colonelul de Securitate Vasile Gheorghe, pe baza notelor semnate de maiorul Parvulescu Marin, hotarasera “continuarea cercetarilor sub stare de arest...” si “Intrucat cel in cauza intretine legaturi apropiate cu unii scriitori care se afla in atentia organelor de Securitate pentru conceptiile lor dusmanoase, urmeaza ca in cercetari sa se clarifice si natura relatiilor cu acestia”. La dosar exista o bogata corespondenta din octombrie 1985, a lui colonelului de Securitate Vasile Gheorghe (seful Directiei de Cercetari Penale a Securitatii), Iulian Vlad (seful DSS), Gheorghe Homostean (ministrul de Interne), ambasadorul Gavrilescu, catre Stefan Andrei (ministru de externe), ca urmare a interventiei unor kongresmani americani si a departamentului de stat american, in care se mentioneaza cazul de drept comun, ascunzindu-se adevaratul motiv politic al arestarii. Din intregul probatoriu privind acest caz, rezulta indubitabil ca in urma acestei scrisori Securitatea a luat hotarirea ca Ursu Gheorghe-Emil sa nu mai iasa viu din inchisoare, intrucit ar fi dezvaluit tortura la care fusese supus intr-o ancheta politica, demascind lumii intregi minciuna oficiala practicata la nivelul conducerii regimului de atunci.

În drept:

*În considerarea competențelor legale care revin Parchetului, IICCR vă solicită să dispuneți măsurile care se impun pentru tragerea la răspundere a fostului maior de Securitate Pîrvulescu Marin. **Faptele în legătură cu care vă sesizăm sunt de o gravitate cu totul deosebită, constând în persecuții pe motive politice, cercetare abuzivă, represiune nedreaptă și supunerea la rele tratamente a lui Ursu Gheorghe-Emil (fapte prin care a fost cauzată moartea acestuia), confiscarea abuzivă a unor bunuri ale victimei și familiei sale etc.***

Gravitatea acestor fapte constă inclusiv în faptul că prin acte de tortură, prin tratamente crude, inumane și degradante, prin abuz în serviciu, amenințări și alte acte de intimidare, Ursu Gheorghe-Emil a fost supus unei represiuni sistematice din motive politice, exclusiv pentru că dorea ca el și concetățenii săi să poată să beneficieze de unele dintre drepturile pe care statul comunist totalitar le refuza în mod abuziv și ilegal acestora – libertatea conștiinței și libertatea de exprimare, dreptul de proprietate personală – cu toate că se angajase să respecte acest drepturi atât prin Constituția țării cât și prin tratatele internaționale pe care le-a semnat și ratificat (Declarația universală a drepturilor omului, Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, Actul final al Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa din 1975, Convenția asupra imprescriptibilității crimelor de război și a crimelor împotriva umanității etc.).

Ca membru al Organizației Națiunilor Unite, statul român avea obligația să respecte, între altele, următoarele drepturi ale cetățenilor săi:

- dreptul la viață („**Dreptul la viață este inerent persoanei umane. Acest drept trebuie ocrotit prin lege. Nimeni nu poate fi privat de viața sa în mod arbitrar.**” – art. 6 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice

- dreptul de a nu fi supus torturii și tratamentelor inumane („**Nimeni nu va fi supus torturii, nici la pedepse sau tratamente crude, inumane sau degradante.**” – art. 5 din Declarația universală a drepturilor omului);

- libertatea de conștiință și de exprimare („**Nimeni nu trebuie să aibă de suferit din cauza opiniilor sale. Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare; acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi și de a răspândi informații și idei de orice fel, indiferent de frontiere, sub formă orală, scrisă, tipărită ori artistică, sau prin orice alt mijloc, la alegerea sa.**” – art. 19 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice);

- dreptul la libertate și la securitatea persoanei („**Nimeni nu poate fi arestat sau deținut în mod arbitrar. Nimeni nu poate fi privat de dreptul de a nu fi reținut sau arestat arbitrar.**” – art. 9 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice);

- dreptul de proprietate („**Orice persoană are dreptul la proprietate, atît singura, cit si în asociatie cu altii. Nimeni nu poate fi lipsit în mod arbitrar de proprietatea sa.**” – art. 17 din Declarația universală a drepturilor omului,

Prin semnarea Actului final al Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa din 1975, statul român se obliga de asemenea să „**promoveze și încurajeze exercitarea efectivă a drepturilor și libertăților civile, politice, economice, sociale, culturale și altele care decurg toate din demnitatea inerentă persoanei umane și sunt esențiale pentru libera și deplină sa dezvoltare**” (art. VII).

Dar chiar și prin Constituția în vigoare la acea vreme, statul român se angaja să garanteze cetățenilor proprii drepturi și libertăți fundamentale precum dreptul de proprietate personală („**Dreptul de proprietate personala este ocrotit de lege. Pot constitui obiect al dreptului de proprietate personala veniturile și economiile provenite din munca, casa de locuit, gospodaria de pe linga ea și terenul pe care ele se afla, precum și bunurile de uz și confort personal.**” – art. 36 din Constituția Republicii Socialiste România). Chiar dacă folosită numai ca pretext pentru a-l reprima pentru opoziția sa față de regimul comunist, pedepsirea inginerului

Ursu pentru „încălcarea regimului mijloacelor de plată străine” a fost și rămâne un act contrar nu numai tratatelor internaționale pe care statul comunist le- a semnat, ratificat și angajat să le respecte (art. 17 din Declarația universală a drepturilor omului, citat mai sus) dar și normelor constituționale proprii. În acest sens, prin raportare la prevederile art. 36 din Constituția RSR din 1965, dispozițiile Decretului nr. 210/1960 privind regimul mijloacelor de plată străine, metalelor prețioase și pietrelor prețioase – pe baza cărora inginerul Ursu a fost acuzat și i-au fost confiscate sume de bani – sunt în contradicție flagrantă cu normele legii fundamentale în vigoare la acea dată.

În practică, statul totalitar comunist – prin reprezentanții instituțiilor sale represive – dovedea un dispreț profund pentru drepturile și libertățile cetățenilor săi, nesocotea în modul cel mai flagrant și cinic nu numai normele constituționale proprii, profund demagogice și propagandistice, dar și tratatele internaționale pe care le semna și ratifica (deși inclusiv prin Actul final al Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa, art. X, se angajase să-și îndeplinească cu bună credință obligațiile care îi reveneau din aceste tratate: **„Statele participante isi vor îndeplini cu bună-credința obligațiile ce le revin în conformitate cu dreptul internațional, atât obligațiile care decurg din principiile si normele generale recunoscute ale dreptului internațional, cat si obligațiile care decurg din tratate sau alte acorduri, în conformitate cu dreptul internațional, în care ele sunt părți”**).

IICCR subliniază faptul că actele represive la care a fost supus inginerul Ursu au avut un caracter exclusiv politic. Ele au constituit persecuții politice ale statului comunist totalitar împotriva unui cetățean propriu care nu dorea nimic altceva decât să se bucure, el și concetățenii săi, de drepturile și libertățile civile și politice pe care statul lor se obligase să le respecte atât prin tratatele internaționale la care era parte cât și prin Constituția în vigoare la acea dată. Persecuțiile suportate de victimă s-au datorat politicii represive și abuzive a statului comunist totalitar, prin care erau practic anulate drepturi și libertăți fundamentale – libertatea de conștiință, libertatea de exprimare, dreptul la libertate și la securitatea persoanei, dreptul de proprietate etc.

IICCR consideră că în angajarea răspunderii fostului maior de Securitate Pîrvulescu Marin se impun avute în vedere inclusiv următoarele aspecte cu privire la individualizarea pedepselor în raport cu circumstanțele agravante existente în cauză și neprescrierea răspunderii penale pentru faptele deosebit de grave în legătură cu care vă sesizăm și la forma continuată în care acestea au fost săvârșite.

IICCR consideră că în cauză există circumstanțe agravante cel puțin sub următoarele aspecte: săvârșirea faptelor de trei sau de mai multe persoane împreună; săvârșirea infracțiunilor prin acte de cruzime sau prin metode ori mijloace care prezintă pericol public; săvârșirea infracțiunilor din motive josnice. De asemenea se impune avută în vedere împrejurarea că activitatea infracțională în legătură cu care vă sesizăm se constituie într-un concurs complex de infracțiuni dintre cele mai grave. În mod asemănător, considerăm că, în conformitate cu prevederile art. 75 din Codul penal (teza ultimă, **„Instanța poate reține ca circumstanțe agravante și alte împrejurări care imprimă faptei un caracter grav”**), se impune ca Parchetul să rețină ca circumstanțe agravante și alte împrejurări care au imprimat faptelor în discuție un caracter deosebit de grav. Astfel, se impune reținută ca o circumstanță agravantă împrejurarea că abuzurile fostului ofițer de Securitate Pîrvulescu Marin au constituit tot atâtea violări grave ale celor mai elementare drepturi ale omului. Încă și mai grav este că fostul ofițer avea reprezentarea clară a faptului că prin abuzurile sale viola în modul cel mai grav drepturi și libertăți cetățenești „garantate” de Constituția comunistă și înscrise în tratatele internaționale la care România era parte (Declarația universală a drepturilor omului, Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, Actul final al Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa din

1975 etc). IICCR consideră că, în înțelesul legii penale, constituie de asemenea circumstanțe agravante faptul că abuzurile comise au avut un caracter sistemic iar principalul lor scop a fost să apere un regim ilegal și criminal. Cetățenii erau abuzați de către propriul lor stat, care, până chiar și în conformitate cu normele constituționale în vigoare în acei ani, era presupus a le apăra și nu a le desconsidera și viola interesele și drepturile fundamentale. Represiunea și teroarea împotriva cetățenilor români erau exercitate de către statul totalitar comunist prin membrii aparatului său represiv – iar aceștia beneficiau de o impunitate absolută pentru abuzurile pe care le săvârșeau în numele și în apărarea statului totalitar. Membrii aparatului represiv aveau, asemeni fostului maior de Securitate Pîrvulescu Marin, reprezentarea exactă a faptului că abuzurile și crimele lor, deși unele sancționabile teoretic și prevăzute în legea penală, nu aveau să fie niciodată pedepsite de justiția comunistă și regimul totalitar în numele și în apărarea cărora ei comiteau aceste fapte. Această convingere îi făcea să fie încă și mai zeloși, mai cruzi și abuzivi în actele de represiune pe care le comiteau. Ei erau conștienți inclusiv de faptul că victimele lor nu aveau nicio posibilitate să se apere. Practic toate „reglementările” secrete pe baza cărora comiteau abuzuri și crime (Ordine ale ministrului de Interne, mai ales, și Hotărâri ale Consiliului de Miniștri) erau complet anticonstituționale și împotriva tratatelor privind drepturile omului pe care statul comunist se angajase să le respecte. Cu toate acestea, cei mai mulți dintre ei erau, asemeni fostului ofițer de cercetare penală, cât se putea mai zeloși în apărarea regimului totalitar – iar cu cât devotamentul și zelul lor era mai mare, cu atât și recompensele și privilegiile din partea regimului erau mai mari (salarii foarte mari, prime, tot felul de alte beneficii financiare și materiale, pensii foarte mari etc. etc.). Membrii aparatului represiv comiteau abuzurile și crimele folosindu-se de un întreg sistem statal logistic, informațional, financiar etc. care era organizat și funcționa exclusiv din banii cetățenilor. Statul care funcționa din banii cetățenilor și era presupus a le apăra drepturile și libertățile fundamentale funcționa de fapt ca un imens aparat represiv și abuziv împotriva propriilor cetățeni. Aceste fapte nu erau simple abuzuri ale unui oarecare funcționar al statului, ci violări dintre cele mai grave ale celor mai elementare drepturi ale omului și interese ale cetățenilor, comise de către stat pe temeiul urii de clasă, al urii față de cei care nu agreau ideologia comunistă totalitară și criminală, față de cei care cereau să le fie respectate cele mai elementare drepturi. Semnificativă pentru cazul de față este, așa cum rezultă inclusiv din actele de la dosar, mobilizarea de către instituțiile represive comuniste a unui mare număr de informatori și colaboratori ai Securității în scopul urmăririi permanente și reprimării părții vătămate.

IICCR consideră că săvârșirea în formă continuată a infracțiunilor de o gravitate deosebită în legătură cu care vă sesizăm se impune de asemenea avută în vedere în soluționarea acestei cauze, inclusiv cu privire la curgerea termenului de prescripție a răspunderii penale. Victimele activității represive a regimului comunist totalitar nu au avut posibilitatea, pe durata regimului amintit, să se adreseze justiției (desigur că nici în temeiul art. 35 din Constituția Republicii Socialiste România, care teoretic – și numai teoretic, demagogic și propagandistic – le dădea acest drept în calitate de persoane „vătămate într-un drept al lor printr-un act ilegal al unui organ de stat”). În cadrul statului totalitar comunist (în care „drepturile și libertățile cetățenești garantate de Constituție” erau în realitate o frază pur demagogică, cinică și propagandistică), o astfel de acțiune în justiție era de neconceput. Familia victimei a avut posibilitatea să ia cunoștință de faptul că fostul maior de Securitate Pîrvulescu Marin a fost unul dintre autorii gravelor abuzuri împotriva inginerului Ursu numai după 1990, mai exact în ultimii ani, în care le-a fost permis accesul la o parte din actele aflate în arhivele instituțiilor represive ale statului comunist, respectiv când dosarul morții inginerului Ursu a putut ajunge pe rolul instanțelor judiciare și când martorii celor întâmplate în acei ani au relatat despre implicarea fostului maior Pîrvulescu în comiterea gravelor infracțiuni în legătură cu care vă sesizăm.

În consecință, IICCR consideră necesar să sublinieze că **răspunderea penală pentru faptele obiect al prezentei Sesizări, nu poate fi considerată prescrisă întrucât de la data săvârșirii lor și până în prezent, din motivele arătate mai sus, au existat împrejurări care au împiedicat punerea în mișcare a acțiunii penale.** În toată această perioadă cursul prescripției răspunderii penale a fost suspendat – în conformitate cu dispozițiile Codului Penal (art. 128), întrucât a existat o **„împrejurare (...) de neînlăturat”** care a împiedicat punerea în mișcare a acțiunii penale: **„Cursul termenului prescripției este suspendat pe timpul cât o dispoziție legală sau o împrejurare de neprevăzut ori de neînlăturat împiedică punerea în mișcare a acțiunii penale sau continuarea procesului penal. Prescripția își reia cursul din ziua în care a încetat cauza de suspendare”.**

Referitor la faptul că pe timpul regimului comunist crimele și abuzurile comise de către responsabilii acestuia nu au fost incriminate legal și pedepsite în vreun fel, semnalăm faptul că pedepsirea lor în prezent reprezintă un act de justiție nu numai necesar dar și deplin posibil. În acest sens considerăm relevante prevederile art. 7 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ratificată de statul român prin Legea nr. 30/1994. Potrivit paragrafului 1 al textului amintit, **„Nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau o omisiune care, în momentul în care a fost săvârșită, nu constituia o infracțiune, potrivit dreptului național și internațional. De asemenea, nu se poate aplica o pedeapsă mai severă decât aceea care era aplicabilă în momentul săvârșirii infracțiunii”.** În același timp însă, paragraful 2 al articolului citat, de maximă relevanță sub aspectul la care ne referim, prevede că **„Prezentul articol nu va aduce atingere judecării și pedepsirii unei persoane vinovate de o acțiune sau de o omisiune care, în momentul săvârșirii sale, era considerată infracțiune potrivit principiilor generale de drept recunoscute de națiunile civilizate”.** În consecință, se impune constatat faptul că textul Convenției europene este deplin aplicabil în materia obiect al Sesizării IICCR. Astfel, pe de o parte, crimele săvârșite de responsabilii regimului comunist nu au fost judecate și pedepsite pe timpul aceluși regim întrucât în acea perioadă ele nu constituiau – nu aveau cum să constituie, în contextul dat – **„infracțiuni, potrivit dreptului național”.** Pe de altă parte, ulterior prăbușirii regimului comunist totalitar, aceste fapte puteau, pot și trebuie să fie judecate și pedepsite, întrucât la data săvârșirii lor erau **„considerate infracțiuni potrivit principiilor generale de drept recunoscute de națiunile civilizate”** – între acestea, dreptul de a nu fi supus torturii, tratamentelor crude, inumane și degradante, libertatea de conștiință și exprimare, libertatea de asociere în sindicate, dreptul la liberă circulație, dreptul de a nu fi supus niciunor imixțiuni în viața personală, dreptul la libertate și la siguranța persoanei etc. Ca membru al ONU, statul comunist totalitar s-a angajat să respecte Declarația universală a drepturilor omului, care, între altele, prevedea și prevede (art. 5) că **„Nimeni nu va fi supus torturii, nici la pedepse sau tratamente crude, inumane sau degradante.”** Faptul că prin legea penală statul comunist totalitar nu a incriminat tortura, tratamentele crude, inumane și degradante (și nu a făcut-o tocmai pentru a asigura impunitate membrilor aparatului său de represiune politică) nu poate conduce la concluzia că răspunderea penală a fostului maior Pîrvulescu nu poate fi angajată în prezent întrucât la momentul săvârșirii faptelor în legătură cu care vă sesizăm acestea nu constituiau infracțiuni potrivit dreptului național. Iar aceasta întrucât în conformitate cu normele citate ale Convenției europene a drepturilor omului faptele respective – indubitabil acte de tortură și de represiune și persecuție pe motive politice – constituiau infracțiuni **„potrivit dreptului internațional”, „potrivit principiilor generale de drept recunoscute de națiunile civilizate”** – prevăzute între altele în Declarația universală a drepturilor omului, Convenția asupra imprescriptibilității crimelor de război și a crimelor împotriva umanității, Convenția împotriva torturii și altor pedepse și tratamente crude, inumane sau degradante etc.

Cu privire la neprescrierea răspunderii penale pentru faptele în legătură cu care vă sesizăm, ICCR învederează și faptul că în conformitate cu prevederile **art. I al Convenției ONU asupra imprescriptibilității crimelor de război și a crimelor împotriva umanității** (adoptată la 26 noiembrie 1968 și ratificată de România prin Decretul nr. 547 din 29 iulie 1969, publicat în Buletinul Oficial nr. 83 din 30 iulie 1969), coroborate cu **prevederile Statutului Tribunalului Militar Internațional de la Nuremberg** (definit prin Acordul din 8 august 1945, de la Londra, al Puterilor Aliate), „persecuțiile pe motive politice” sunt imprescriptibile, fiind incluse în categoria „crime împotriva umanității”. Or, astfel cum am arătat în cuprinsul Sesizării de față, este neîndoios faptul că represiunile pe care partea vătămată le-a suportat constituie **persecuții pe motive politice, imprescriptibile**, în înțelesul Convenției ONU ratificată de România încă din anul 1969.

Pe cale de consecință, vă solicităm să dispuneți efectuarea tuturor actelor și măsurilor necesare aflării adevărului și tragerii la răspundere penală a fostului maior Pîrvulescu Marin.

Anexăm prezentei Sesizări documentele care constituie material probator (**Anexa 7**).

Cu stimă,
Președinte,

Marius Oprea